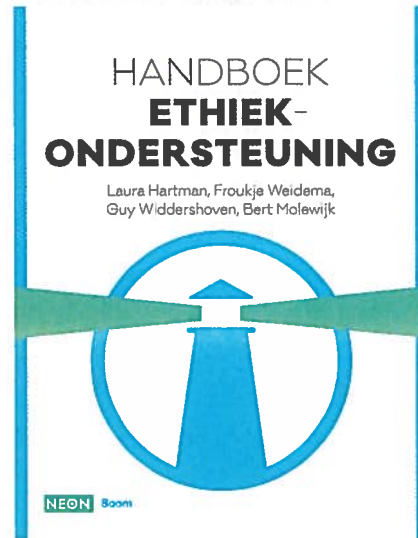

Handboek Ethiekondersteuning

Ed de Jonge, praktijkonderzoek en onderwijsontwikkeling Hogeschool Utrecht

De morele spanningsvelden in het sociaal werk nemen de laatste jaren alleen maar toe, en de recente transitie en transformaties hebben de dilemmadichtheid en handelingsverlegenheid alleen maar vergroot. Veel sociale professionals ervaren dan ook de behoefte aan ondersteuning op het vlak van beroepsethiek. Een recente publicatie biedt wat de titel belooft: een handboek waarin de belangrijkste aspecten van praktijkgerichte ethiekondersteuning voor zorgprofessionals aan de orde worden gesteld. Achtereenvolgens wordt aandacht besteed aan de achtergronden van ethiekondersteuning (het waarom en waartoe), de verschillende werkvormen die daarvoor beschikbaar zijn (zoals advisering, moreel beraad en scholing), de benodigde expertise voor ethiekondersteuning, het verankeren van ethiekondersteuning in de organisatie, en de rol

van de leiding hierbij. De bijlagen bevatten een goedgekozen selectie van praktische handreikingen die in uiteenlopende zorgorganisaties worden gebruikt, variërend van profielschetsen via stappenplannen en gespreksmodellen tot evaluatieformulieren. Naast het boek is een website beschikbaar, ook als platform voor ethiekondersteuners.

Het boek wordt vooral getypeerd door praktische wijsheid, niet alleen naar inhoud maar ook in stijl en aanpak. Het berust op een mooie vorm van kennisontwikkeling, namelijk het ophalen van inzichten en praktijken bij de mensen die in de zorg actief zijn op het vlak van ethiekondersteuning. De oogst wordt op een toegankelijke en prettige wijze gepresenteerd, ook een bijzondere verdienste voor een handboek. Terecht kiezen de auteurs voor een ontwikkelingsperspectief. Ze pretenederen niet de wijsheid in pacht te hebben en het is dan ook nadrukkelijk niet de bedoeling om bestaande praktijken en actieve professionals de maat te nemen. Deze invalshoek leidt echter niet tot vrijblijvendheid: bij elk onderdeel worden tentatief maar trefzeker concrete kwaliteitseisen geformuleerd. Het resultaat is een stimulerend houvast voor het ontwikkelen, invoeren en verbeteren van ethiekondersteuning. Zonder valse bescheidenheid wordt dan ook terecht opgemerkt: 'dit handboek is

een veelbelovend begin van de te verwachten professionalisering van een relatief jong vakgebied' (p. 218). Een kanttekening zou kunnen zijn dat het boek weinig verrassend is. Verwacht geen nieuwe perspectieven of inzichten; alle uitwerkingen bezitten een hoge mate van vanzelfsprekendheid. De meerwaarde is gelegen in de omvattende verzameling en de heldere ordening van de thematiek en vooral de praktische relevantie voor professionals en organisaties. Organisaties in het sociale domein die serieus werk willen maken van de ethiekondersteuning van sociale professionals vinden in dit boek een betrouwbaar houvast. Trouwens, een theoretische verrassing is ook helemaal niet nodig, want in de beroepspraktijk hoef je je geen moment te vervelen.

Hartman, L., Weidema, F., Widdershoven, G. & Molewijk, B. (2016).

Handboek Ethiekondersteuning.

Amsterdam: Boom. (293 pp. € 29,90).